

Riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism

Alingsås kommun

Typ av styrdokument: Riktlinjer

Beslutande instans: Kommunstyrelsen

Datum för beslut: 2019-10-14, § 185

Diarienummer: 2019.584 KS

Gäller för: Kommunövergripande

Giltighetstid: Tillsvidare

Revideras senast: --

Dokumentansvarig: Beredskapshandläggare

ALINGSÅS
KOMMUN

Riktlinjer i arbetet mot Våldsbejakande extremism

Bakgrund

Ett av Alingsås kommuns uppdrag är att värna demokratin. I en demokrati har alla rätt att uttrycka sina åsikter. Dock kan handlingar som står i strid med demokratins grundläggande principer aldrig accepteras. Därför vill Alingsås kommun verka aktivt mot våldsbejakande extremism (VBE) för att trygga den demokratiska processen och förhindra hatbrott.

Med VBE avses personer och/eller grupper som brukar våld i syfte att främja sina politiska och/eller religiösa ståndpunkter. Aktuella grupperingar är den högerextremistiska vit maktmiljön, den vänsterextremistiska autonoma miljön och den våldsbejakande islamistiska extremistmiljön. Även ensamagerande bör räknas in.

Ansvar

Under kommunstyrelsen finns en säkerhetsavdelning dit förvaltningarna ska vända sig vid oro eller vid specifika händelser. Ansvaret för att leda och samordna arbetet med att förebygga våldsbejakande extremism ligger inom kommunstyrelsens ansvarsområde för det brottsförebyggande arbetet, under säkerhetsenheten.

Samverkan ska ske med berörda verksamheter inom kommunen och med berörda aktörer utanför den kommunala organisationen, främst genom kommunens lokala brottförebyggande råd, BRÅ. Lokala BRÅ ska ses som navet i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism.

Syfte

- Minimera riskerna för att kommuninvånare lockas in i våldsbejakande extremistiska grupper eller organisationer.
- Definiera strukturer kring hur arbetet med våldsbejakande extremism ska bedrivas inom kommunens ansvarsområde.
- Höja kunskapsnivån kring vårt samhälles grundläggande demokratiska värderingar för att skapa en trygg vardag för kommunens invånare.

Mål

I Alingsås kommun är det tryggt, säkert och välkomnande.

Arbetet bedrivs inom följande fokusområden

Fokusområde	Ansvarig	Tidsperiod
Kommunal lägesbild	Säkerhetsenheten	Vid BRÅ-möten 4 ggr/år
Samverkan med andra aktörer	Kommunstyrelsens utpekade brottsförebyggare	Vid BRÅ-möten, samt övriga samverkansforum
Förebyggande arbete	Kommunstyrelsens utpekade brottsförebyggare, skola, fritid	Ska ständigt pågå i ordinarie verksamheter
Kunskapshöjande insatser	Kommunstyrelsens utpekade brottsförebyggare	Ska erbjudas årligen
Stöd till radikaliserade och anhöriga	Socialtjänst, skola, elevhälsoteam och övriga berörda verksamheter	Enligt förvaltningarnas ordinarie rutiner
Kommunens kontakt lokalt, regionalt och nationellt	Kommunstyrelsens utpekade brottsförebyggare	Genom regelbunden samverkan med BRÅ, polis, Länsstyrelse m.fl.
Metodutveckling	Kommunstyrelsens utpekade brottsförebyggare	Genom deltagande i regionala utbildningar samt omvärldsbevakning

Kommunal lägesbild

För att få en gemensam lägesbild av hur situationen och tendenserna i kommunen ser ut inom VBE-området, ska frågan lyftas på varje BRÅ-möte, där representanter från de olika förvaltningarna, polis och Alingsåshem finns med.

Samverkan med andra aktörer

Arbetet mot våldsbejakande extremism bygger på samverkan med andra aktörer i samhället. Det avser till exempel samverkan med polisen men också med det övriga civilsamhället. Redan existerande nätverk inom Alingsås kommun som lokala BRÅ och övriga samverkansgrupper ska ses som viktiga aktörer i arbetet.

Förebyggande arbete

Det finns ingen snabb lösning för att förebygga att en människa dras in i våldsbejakande extremism. Det är ett långsiktigt arbete, präglad av omsorg och empati. Det individuella riskbeteendet kan jämföras med liknande mönster som kan medföra skador för sig själv och andra. Inom förskola, skola, fritid, säkerhetsenheten och i lokala BRÅ och övriga kommunala verksamheter, ska det förebyggande arbetet ständigt pågå.

Kunskapshöjande insatser

Kommunens verksamheter berörs på olika sätt av våldsbejakande extremism. Det kan handla om situationer som uppstår i skolmiljö, på fritidsgårdar eller i andra sammanhang.

Verksamheter som berörs av våldsbejakande extremism kan behöva stöd i form av utbildningsinsatser. Genom ökad kunskap och utbildning av berörda förvaltningar och funktioner kan fler individer fångas upp. Förvaltningar ska därför årligen erbjudas kompetenshöjande utbildning inom området, för att i sin tur kunna lämna stöd till berörda.

Stöd till radikaliserade och anhöriga

Oroliga anhöriga eller närstående ska kunna ta del av information om stöd från kommunen. Detta ska framförallt ske genom socialtjänstens befintliga kanaler, elevhälsoteam etc.

Kommunens kontakter lokalt, regionalt och nationellt

Inom arbetet mot våldsbejakande extremism ingår att bevaka och följa utvecklingen lokal, regionalt och nationellt inom området. Kommunens utpekade brottsförebyggande funktion, har därför ett nära samarbete med andra kommuner, polis och Länsstyrelsen, för utbyte av erfarenheter, information samt metoder.

Metodutveckling

Det är viktigt att kommunens utpekade brottsförebyggare och säkerhetsenheten följer utvecklingen av preventiva metoder och verkar för att rekommenderade metoder används för nå resultat i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism.

Genusperspektiv

Genusperspektivets betydelse ska beaktas i arbetet mot våldsbejakande extremism.

Vid konkreta hot

Gör en polisanmälan direkt på 112. Rapport bör ske till kommunstyrelsens säkerhetenhet som nås via kommunens växel.

Vid oro och misstanke – stöd från socialtjänsten

Kommunen erbjuder stöd till barn och unga samt till deras anhöriga efter individuell bedömning. Om oro finns för att barn under 18 år far illa, antingen misstanke om den unges egen radikaliserings eller att ett barn indirekt påverkas, hänvisas till barn- och ungdomsenheten på socialförvaltningen: 0322-61 65 33 eller socialjour på kvällar, nätter och helger: 031-365 87 00. Alla har ett ansvar för att uppmärksamma barn som far illa. Alla som arbetar med barn och ungdomar, samt inom myndigheter, har en skyldighet enligt lag att anmäla oro för att barn far illa.

Kontakta polisen

Vid oro tas kontakt via 114 14. Polisen tar i sin tur kontakt med SÄPO som gör en bedömning av ärendet. Vid en akut händelse, så som att någon är på väg att resa iväg för att kriga, genomföra ett terrordåd eller annan kriminell handling, tas kontakt via 112.

För mer information om våldsbejakande extremism

Center mot våldsbejakande extremism (CVE) ska stärka det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism i Sverige, och ytterst förebygga ideologiskt motiverad brottslighet och terrorism. Hit kan du vända dig för mer information om VBE, om du vill ha stöd i din yrkesroll, samt om du är intresserad av myndighetssamverkan om VBE.

www.cvb.se

Civilsamhällesaktörer på nationell nivå Exit

Exit på Fryshuset är en verksamhet där den som aktiv i nationella rörelser kan få hjälp att lämna dessa. Även anhöriga kan få hjälp hos Exit. Läs mer på Fryshuset webbplats <https://www.fryshuset.se/verksamhet/exit/>

Hjälpkällan

Hjälpkällan hjälper dig som lämnar en sluten rörelse och ger även stöd till anhöriga. Läs mer på Hjälpkällans webbplats <http://hjalpkallan.se/>

IKOS

IKOS hjälper personer som vill lämna våldsbejakande miljöer och även personer som funderar på att närma sig en våldsbejakande miljö samt anhöriga. För kontakt och mer information ring 076-948 63 64.

Den tidigare nationella orostelefonen finns inte längre.

Bilaga 1: Vanligt förekommande symboler på höger/ vänster samt islamistiska våldsbejakande organisationer

 <p>Tyrrunan Nordiska motståndsrörelsens symbol består av en svart Tyr-runa (efter den fornnordiska guden Tyr) mot en grön bakgrund. Runan användes i Nazityskland och ska symbolisera kamp och seger.</p>	 <p>Triskele Triskele, eller Triskelon, kallas en slags trebent svastika. Den har använts av en rad organisationer både i Sverige och andra länder, bland annat det sydafrikanska nazistpartiet.</p>	 <p>Livsruna Livsrunan eller Livets träd (kallas även ibland för älgrunan eller algiz). Symbolen användes av Waffen SS. Förekommer bland annat hos Nordiska motståndsrörelsen.</p>
 <p>Odalruna Odalrunan är i dag en av de allra vanligaste symbolerna i högerextremistiska sammanhang. De tyska nazisterna använde odalrunan som symbol.</p>	 <p>Varghake Den förekom hos Waffen SS-divisioner och har i Sverige bland annat förknippats med organisationen Vitt Ariskt Motstånd, VAM, på 1990-talet. Den förekommer också hos den Ukrainska Azov-bataljonen där flera svenskar deltar i striderna.</p>	 <p>Solhjulet Förekommer på 3 000 år gamla nordiska hällristningar. Den användes också av den tidigare svenska nazistorganisationen Nordiska Rikspartiet.</p>

 <p>IS, Daeshs, ISIS Daeshs vanligast förekommande symbol, tillika flagga. Överst i flaggan finns muslimska trosbekännelsen Först var al-Qaida i Irak och al-Shabaab i Somalia 2006. Även Boko Haram i Nigeria använder flaggan.</p>	 <p>Jabhat al-Nusrahs vanligast förekommande symbol, tillika flagga. Överst i flaggan finns shahada, den muslimska trosbekännelsen: ”Det finns ingen Gud utom Allah, Mohammed är Guds budbärare”. Under shahadan står texten Jabhat al-Nusrah.</p>	 <p>Al-Shabaabs Symbolen visar två AK-47 över en uppslagen Koran mot bakgrunden av Somalias karta. Al-Shabaab använder också samma svarta flagga som Daesh.</p>
 <p>AFA Antifascistisk aktion, vänster</p>	 <p>RF Revolutionära fronten, vänster</p>	<p>Källa: Hemsida nationella samordnaren för våldsbejakande extremism 2017.</p>